

4. Čo znamená panenstvo Panny Márie?

Štvrtá z 54 otázok o Ježišovi Kristovi a Cirkvi, na ktoré odpovedá tím profesorov histórie a teológie z Navarskej univerzity.

28.02.2023

To, že Mária počala Ježiša bez pričinenia muža je jasne uvedené v prvých dvoch kapitolách evanjelia svätého Matúša a svätého Lukáša: „To, čo sa v nej počalo, je z Ducha

Svätého,“ hovorí anjel svätému Jozefovi (Mt 1,20); a Márii, ktorá sa pýta „Ako sa to stane, veď ja muža nepoznám,“ anjel odpovedá: „Duch Svätý zostúpi na teba a moc Najvyššieho ťa zatieni“ (Lk 1,34-35).

Na druhej strane skutočnosť, že Ježiš na kríži zveruje svätému Jánovi svoju Matku, znamená, že Panna Mária nemala ďalšie deti. Aj keď sa v evanjeliách niekedy spomínajú „Ježišovi bratia“, dá sa to vysvetliť tým, že tento výraz sa v hebrejčine používa v zmysle blízkych príbuzných (Gen 13,8 a podobne), alebo že svätý Jozef mal deti z predchádzajúceho manželstva, alebo môžeme chápať tento výraz v zmysle členov skupiny veriacich – tak, ako sa používa v Novom zákone (Sk 1,15). Cirkev vždy verila v Máriino panenstvo, a nazýva ju „vždy Pannou“ (*Lumen Gentium* 52), čiže pred pôrodom, pri pôrode aj po ňom, ako to vyznáva tradičná formula.

Panenské počatie Ježiša je potrebné chápať ako zásah Božej moci – „Bohu nič nie je nemožné“ (Lk 1,37).

Vymyká sa akémukoľvek chápaniu a všetkým ľudským možnostiam. Nemá nič spoločné s pohanskými mytologickými predstavami, v ktorých sa boh spája so ženou a nahrádza muža. Panenské počatie Ježiša je Božie dielo podobné stvoreniu, uskutočnené v Máriinom lone.

Túto skutočnosť však neveriaci neprijímajú. Tak tomu bolo u židov a pohanov, ktorí vymýšľali primitívne príbehy o počatí Ježiša, ako bol aj ten, ktorý ho pripisoval rímskemu vojakovi menom Pantheras. V skutočnosti je táto postava literárnou fikciou, o ktorej sa vymyslela legenda na zosmiešnenie kresťanov. Z hľadiska historickej a filologickej vedy je meno *Pantheras* (alebo *Pandera*) skomolenou paródiou slova *parthenos* (grécky *panna*).

Títo ľudia, ktorí používali gréčtinu ako svoj dorozumievací jazyk na väčšine územia Východorímskej ríše, počuli kresťanov hovoriť o Ježišovi ako o synovi Panny (*huiós parthénou*). A keď sa im chceli vysmiať, nazvali ho „synom Pantherasa“. Takéto príbehy v konečnom dôsledku len svedčia o tom, že Cirkev obhajovala Máriino panenstvo, aj keď sa to zdalo nemožné.

Ježišovo panenské počatie nám ukazuje, že Ježiš je svojou podstatou skutočne Božím Synom – preto nemá ľudského otca – a zároveň je aj skutočným človekom narodeným zo ženy (Gal 4,4). Evanjeliové úryvky poukazujú na absolútnu iniciatívu Boha v ľudských dejinách pre príchod spásy a na to, že táto iniciatíva je zakotvená v samotných dejinách, ako to ukazujú Ježišove rodokmene.

Ježiša, počatého z Ducha Svätého bez
pričinenia muža, možno najlepšie
chápať ako nového Adama, ktorý
stojí na začiatku nového stvorenia a
ku ktorému patrí aj nový človek,
ktorý je ním vykúpený (1 Kor 15,47;
Jn 3,34).

Máriino panenstvo je tiež znakom jej
viery bez tieňa pochybnosti a jej
úplnej odovzdanosti do Božej vôle.
Dokonca sa hovorí, že vďaka tejto
viere Mária počala Krista vo svojej
mysli ešte skôr než vo svojom lone a
že "je blahoslavenejšia tým, že prijala
Krista vierou, než tým, že počala jeho
telo vo svojom lone" (sv. Augustín).
Ako panna a matka je Mária tiež
postavou Cirkvi s jej najdokonalejším
naplnením.

Gonzalo Aranda

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/4-co-
znamena-panenstvo-panny-marie/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/4-co-znamena-panenstvo-panny-marie/)
(08.08.2025)